

Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 21. decembra 2011 (predloga za sprejetje predhodne odločbe Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division), High Court of Ireland – Združeno kraljestvo, Irska) – N. S. (C-411/10) proti Secretary of State for the Home Department in M. E. (C-493/10), A. S. M., M. T., K. P., E. H. proti Refugee Applications Commissioner, Minister for Justice, Equality and Law Reform

(Združeni zadevi C-411/10 in C-493/10) ⁽¹⁾

(„Pravo Unije — Načela — Temeljne pravice — Izvajanje prava Unije — Prepoved nečloveškega in ponižujočega ravnanja — Skupni evropski azilni sistem — Uredba (ES) št. 343/2003 — Pojem „varne države“ — Predaja prosilca za azil v odgovorno državo članico — Obveznost — Izpodbojna domneva, da ta država članica spoštuje temeljne pravice“)

(2012/C 49/13)

Jezik postopka: angleščina

Predložitveno sodišče

Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division), High Court of Ireland

Stranke v postopku v glavni stvari

Tožče stranke: N. S. (C-411/10), M. E., A. S. M., M. T., K. P., E. H. (C-493/10)

Tožene stranke: Secretary of State for the Home Department (C-411/10), Refugee Applications Commissioner, Minister for Justice, Equality and Law Reform (C-493/10)

Ob udeležbi: Amnesty International Ltd and the AIRE Centre (Advice on Individual Rights in Europe) (UK) (C-411/10), United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) (UK) (C-411/10), Equality and Human Rights Commission (EHRC) (C-411/10), Amnesty International Ltd and the AIRE Centre (Advice on Individual Rights in Europe) (IRL) (C-493/10), United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) (IRL) (C-493/10)

Predmet

(C-411/10)

Predlog za sprejetje predhodne odločbe – Court of Appeal (England & Wales) – (Združeno kraljestvo) – Razlaga člena 3(1) in (2) ter določbo Poglavlja III Uredbe Sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države (UL L 50, str. 1) – Razlaga minimalnih standardov za sprejem prosilcev za azil, kot so določeni z direktivami Sveta 2003/9/ES z dne 27. januarja 2003 o minimalnih standardih za sprejem prosilcev za azil (UL L 31, str. 18), 2004/83/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih

glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite (UL L 304, str. 12) in 2005/85/CE z dne 1. decembra 2005 o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah (UL L 32, str. 13) – Postopek za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo je vložil afganistanski državljan – Tveganje kršitve temeljnih pravic ob ponovnem sprejetju s strani predhodno odgovorne države članice – Narava in obseg varstva, ki ga ima prosilec za azil na podlagi določb Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

(C-493/10)

Predlog za sprejetje predhodne odločbe – High Court of Ireland – Razlaga členov 3(2) in 18 Uredbe Sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države (UL L 50, str. 1) – Postopek določitve države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki so jih vložili državljani več tretjih držav (Afganistan, Iran in Alžirija) – Obveznost države članice, da prevzame odgovornost za obravnavanje prošnje za azil na podlagi člena 3(2) Uredbe (ES) št. 343/2003 v primeru tveganja kršitve temeljnih pravic prosilca in/ali neuporabe minimalnih standardov, ki jih nalagajo direktive 2003/9/ES, 2004/83/ES in 2005/85/ES, s strani države članice, odgovorne za prošnjo na podlagi meril, določenih v navedeni uredbi.

Izrek

1. Z odločbo, ki jo sprejme država članica na podlagi člena 3(2) Uredbe Sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države, o tem, ali bo obravnavala prošnjo za azil, za obravnavanje katere glede na merila, ki so določena v poglavju III te uredbe, ni odgovorna, se izvaja pravo Unije za namen člena 6 PEU in/ali člena 51 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.
2. Pravo Unije nasprotuje uporabi neizpodbojne domneve, v skladu s katero država članica, ki jo člen 3(1) Uredbe št. 343/2003 določa kot odgovorno, spoštuje temeljne pravice Evropske unije.

Člen 4 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah je treba razlagati tako, da so države članice, vključno z nacionalnimi sodišči, zavezane, da prosilca za azil ne predajo „državi članici, ki je odgovorna“ v smislu Uredbe št. 343/2003, če ni mogoče, da ne bi vedele, da sistematične pomarnikljivosti azilnega postopka in pogoji za sprejem prosilcev za azil v tej državi članici pomenijo

utemeljene razloge za prepričanje, da bi bil prosilec izpostavljen resnični nevarnosti, da se bo z njim nečloveško ali ponižujoče ravnalo v smislu te določbe.

Ob upoštevanju možnosti, da država članica, ki je morala opraviti predajo, sama obravnava prošnjo iz člena 3(2) Uredbe št. 343/2003, nemožnost predaje prosilca drugi državi članici Evropske unije – če se ugotovi, da je ta država odgovorna država članica v skladu z merili iz poglavja III te uredbe – prvonavedeni državi članici nalaga, da preizkusi merila iz navedenega poglavja, da bi preverila, ali eno od teh dodatnih meril omogoča ugotovitev države članice, ki je odgovorna za obravnavanje prošnje za azil.

Pomembno pa je, da država članica, v kateri je prosilec za azil, pazi, da ne poslabša položaja kršenja temeljnih pravic tega prosilca z nerazumno dolgim postopkom določitve odgovorne države članice. Po potrebi mora prošnjo sama obravnavati v skladu s pravili iz člena 3(2) Uredbe št. 343/2003.

3. Členi 1, 18 in 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah ne omogočajo drugačnega odgovora.
4. V delu, v katerem se ta vprašanja postavljajo glede obveznosti Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska upoštevanje Protokola (št. 30) o uporabi Listine Evropske unije o temeljnih pravicah na Poljskem in v Združenem kraljestvu ne vpliva na odgovore na vprašanja od 2 do 6, ki so bila postavljena v zadevi C-411/10.

⁽¹⁾ UL C 274, 9.10.2010, UL C 13, 15.1.2011

Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 21. decembra 2011 (predlog za sprejetje predhodne odločbe Bundesverwaltungsgericht – Nemčija) – Tomasz Ziolkowski C-424/10), Barbara Szeja, Maria-Magdalena Szeja, Marlon Szeja (C-425/10) proti Land Berlin

(Združeni zadevi C-424/10 in C-425/10) ⁽¹⁾

(Prosto gibanje oseb — Direktiva 2004/38/ES — Pravica do stalnega prebivališča — Člen 16 — Zakonito prebivanje — Prebivanje na podlagi nacionalnega prava — Prebivanje pred pristopom izvirne države zadevnega državljanu k Uniji)

(2012/C 49/14)

Jezik postopka: nemščina

Predložitev sodišče

Bundesverwaltungsgericht

Stranke v postopku v glavni stvari

Tožeče stranke: Tomasz Ziolkowski C-424/10), Barbara Szeja, Maria-Magdalena Szeja, Marlon Szeja (C-425/10)

Tožena stranka: Land Berlin

Ob udeležbi: Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht

Predmet

Predlog za sprejetje predhodne odločbe - Bundesverwaltungsgericht - Razlaga člena 16(1), prvi stavek, Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic (UL, posebna izdaja v slovenščini: poglavje 5, zvezek 5, str. 46) – Državljan Unije, ki je v skladu s pravom države članice gostiteljice več kot pet let zakonito prebival v tej državi, a v tem obdobju ni izpolnil pogojev iz člena 7 Direktive 2004/38/ES – Pojem „zakonito prebivanje“ – Prebivanje, katerega trajanje znaša pet let le če se upoštevajo obdobja prebivanja pred pristopom izvirne države zadevne osebe k Evropski uniji – Določitev trajanja prebivanja, ki je potrebno za pridobitev pravice do stalnega prebivališča.

Izrek

1. Člen 16(1) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC, je treba razlagati tako, da državljan Unije, ki je v državi članici gostiteljici prebival več kot pet let samo na podlagi nacionalnega prava te države, ni mogoče obravnavati tako, kot da je pridobil pravico do stalnega prebivališča v skladu s to določbo, če med tem prebivanjem ni izpolnjeval pogojev iz člena 7(1) iste direktive.
2. Prebivanje državljanu tretje države v državi članici pred pristopom te tretje države k Evropski uniji je treba upoštevati – če ni posebnih določb v pristopnem aktu – za pridobitev pravice do stalnega prebivališča na podlagi člena 16(1) Direktive 2004/38, če to prebivanje izpolnjuje pogoje iz člena 7(1) te direktive.

⁽¹⁾ UL C 301, 6.11.2010.